

nává. Platná omezení exekuční zůstávají tedy nedotčena. Tuto všeobecnou zásadu vyzdvihuje pak nařízení výslovným předpisem, že mzdy, služné a pod. požitky smějí býti zabaveny jenom v míře přípustné předpisy platnými na tom místě, kde dlužník si musí opatřovati živobytí.

Jestliže se v oné právní oblasti, kde titul vznikl, exekuce odloží nebo zastaví, jest zastavití nebo odložiti také výkon exekuce v onom území, kde se exekuce provádí.

Provádějící a doplňující předpisy vydá říšský ministr spravedlnosti, který také sporné otázky může rozhodnouti cestou správní.

Předpisy nařízení nevztahují se na vymáhání daní (dávek, poplatků atd.).

Právní vývoj v Protektorátu Čechy a Morava.

Dr. Ladislav Svatoška.

Zřízením Protektorátu Čechy a Morava došlo k základní změně ústavního uspořádání těchto zemí. Výnos Vůdce a říšského kancléře z 16. března 1939 dotkl se všech základních složek státního útvaru. V čl. 1 stanovil územní základ Protektorátu, v čl. 2. jeho základ osobní, v čl. 3. formu správy a výkon výsostných práv. V osobním substrátu nového útvaru se rozlišují obyvatelé německé národní příslušnosti, kteří se stávají německými státními příslušníky a případně říšskými občany, a ostatní obyvatelé Protektorátu. Již výnos položil základ k odlišnému právnímu postavení německých státních příslušníků ustanovením, že podléhají německému soudnictví a německým zákonům na ochranu německé krve a cti. Vylučování těchto osob z příslušnosti autonomních předpisů však pokračuje, (viz na př. v oboru osobního, rodinného a dědického práva, v pracovním právu, v sociálním pojištění) a přidružují se k němu další říšskoněmecké předpisy, jež jako důsledek čestných práv a povinností německých státních příslušníků poskytují jim zastoupení v říšském sněmu a předepisují jim účast v německé branné moci a v říšské pracovní službě. Vybudování německého soudnictví šlo nad rámec, výnosem určený, neboť německému trestnímu a civilnímu soudnictví jsou v některých případech podřizovány i osoby neněmecké státní příslušnosti. Tím se dotýká výsostných práv Protektorátu, pro jejichž výkon se stanoví směrnice v čl. 3. výnosu. Vliv Říše na ustanovení hlavních představitelů výkonné moci Protektorátu upravují čl. 4. výnosu (hlava autonomní správy potřebuje důvěry Vůdce a říšského kancléře) a čl. 5. (3) výnosu (členové vlády Protektorátu jsou potvrzováni říšským protektorem). Protektorát nemá všech výsostných práv, jimiž je obvykle státní útvar nadán. Výnos nepřiznává Protektorátu práva upravovati zahraniční věci (čl. 6. (1), míti vlastní vojenskou ochranu, (čl. 7. (1 a 2), samostatně celní území (čl. 9.), jedinou měnovou jednotku (čl. 10. (1)). Z ostatních výsostných práv bylo omezeno především právo vydávati právní předpisy (označení »zákonodárná moc« v době, kdy za celý rok není vydán ani jeden zákon, nezdá se přílehlavé). Na základě zmocnění výnosu z 16. března 1939 k vydávání předpisů s platností pro Protektorát a předpisů na jeho základě vydaných vyrůstá v Protektorátu říšskoněmecký právní řád. Zajímá především jeho poměr k autonomnímu právnímu řádu Protektorátu, jehož základ tvoří právo platné dne 16. března 1939 v Čechách a na Moravě, které podle čl. 12. výnosu zůstává v účinnosti, pokud neodporuje smyslu převzetí ochrany Německou říší. Říšskoněmecký právní řád se dovolává někdy ve svých normách pro Protektorát autonomních předpisů, jež tak uznává za součást vlastního právního řádu. Záporně se projevují vztahy

říšského právního řádu k protektorátnímu zaváděním platnosti dosavadních říšských předpisů na území Protektorátu derogací jeho předpisů a abrogací, jež se zrušením prvotních norem autonomního řádu spojuje i neplatnost o ně se opírajících druhotných norem. Pozornost zasluhují zvláštní instituty říšskoněmeckého právního řádu v Protektorátu, v nichž se projevuje výrazně národně-socialistické právní nazírání, na př. nepříslušnost opravného prostředku, vyloučení náhrady škody, zplnomocněná správa »k věrné ruce«, zabavení a odnětí soukromého majetku. Autonomní správa Protektorátu je omezena působností vlastní říšské správy v Protektorátu, z níž v oboru vnitřní a všeobecné správy říšský protektor a vrchní zemští radové kromě vedení říšské správy dohlížejí na autonomní správu Protektorátu. Ve zvláštní správě vyvíjejí působnost zejména německé soudy, soudy branné moci, zvláštní zmocněnci, pověřenci a důvěrníci. Posléze dochází na území Protektorátu i k organizaci zájmové samosprávy německých státních příslušníků, na př. ve formě advokátních, notářských, zdravotnických komor, německé pracovní fronty.

Nový znak a vlajka.

Prof. Dr. Fr. Č á d a.

Vládním nařízením ze dne 19. září 1939 č. 222. Sb. zák. byla stanovena vlajka, znaky, pečeť a standarta státního presidenta v Protektorátu Čechy a Morava. Vládní nařízení navazuje přímo na zákon č. 252/1920 o státní vlajce, státních znacích a státní pečetě. Vlajka Protektorátu Č. a M., jejíž barvy odpovídají dosavadním našim barvám, je dnes trikolora v pořadí (shora) z pruhů bílého, červeného a modrého. Dosavadní poměr stran vlajky 2 : 3 byl podržen a každý pruh má $\frac{1}{3}$ šíře vlajky, což lze schvalovati i z estetických důvodů jako uspořádání nejvýhodnější. Také převod této trikolorové vlajky na trikolorový prapor bude velmi snadný a praxi se nenaskytou nějaké obtíže. Jediné nebezpečí a to dosti značné, zejména u kruhů soukromých, které nejsou dosti dbalé zákonných předpisů, záleží ve snadném přehození barev (vzpomeňme, kolikrát jsme viděli dřívější vlajku červenou barvou nahoře!), čímž vlastně vznikne záměna s barvami jinými. Tak nynější vlajka Slovenského státu má tytéž barvy, jen modrá barva je uprostřed a má být blankytná. Obdobné seskupení měly na př. zemské prapory: bosenský, krajinský a pod. Od dřívější československé trikolory se nová vlajka liší tím, že při opakování býv. barev československých na žerdi, rámování a pod. musil být modrý pruh poloviční šíře pruhu bílého nebo červeného, kdežto protektorátní trikolora má všechny pruhy stejně šíře.

Pro znak Protektorátu byly zvoleny jen dvě formy: znak menší a znak větší. *Menší znak* se vrací k starému znaku českému, totiž českému lvu (v popise je stále se opakující chyba: »dvoocasý lev«, kdežto správně český lev má jen t. zv. štípený ocas). *Větší znak* je čtvercý štít, v němž střídavě je český lev a moravská orlice. Ponechme stranou dvě otázky heraldicko-právní, totiž že jednak nebyl ze srozumitelných důvodů podržen dosavadní znak, ač v heraldice se setkáváme s podobnou kontinuitou dosti často, třeba se státní útvar změnil nebo se změnilo jeho politické postavení (hojně příkladů nalezneme v sousedních státech, a za mnohé posluž náš český lev jako znak království i jako prozatímní znak býv. republiky), a jednak že na znaku ani na jeho větší formě není vyjádřena část Slezska, která zůstala při Protektorátě. Než s takovými nesrovnalostmi se v heraldice setkáme rovněž a sáhneme-li do nedávné minulosti, je to na př. znak Ratibořska na velkém znaku býv. republiky, který